

V vojaški bolnici v Welsu na Gornje Avstrijskem je nepričakovano umrl Tomaž Žebot, posestnik iz Selnice ob Muri. Umrl je za ranami, dobljenimi na laški fronti. Rajni je bil priden delavec in skrben oče svoji družini.

Na italijanski fronti je padel Boštjan Ockerl, kmetski mladenič iz St. Jakoba v Slov. goricah. Padli je edini sin in zadnji moški potomec odlične Ockerleve rodbine. Bil je nečak vlč. g. Jakoba Ockerl, župnika pri Sv. Andražu v Slov. goricah.

Dne 1. septembra je na soški fronti umrl junaške smrti vzgledni mladenič Janez Schweiger iz Polzele, desetnik oddelka strojnih pušk. Bil je izredno dober in priden ter hvaležen sin svojih starišev. Bog tolaži njegove potrte svojce, katerih drugi takisto vzgledni sin, ozir. brat je že dve leti v laškem vjetništvu.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču deževno in sneženo vreme omejuje vojna povzpetja. Soča je narasla mestoma za pet metrov. Na celi črti od morja do švicarske meje se vršijo manjši spopadi. Francozi in Angleži pošiljajo noč in dan čete in vojne potrebščine na italijansko fronto Južnofrancoske in gornjeitalijanske železnice so za civilni promet popolnoma zaprte. — Nemška armada je na skrajnem severnem krilu ruskega bojišča dosegla znaten uspeh nad Rusi. Zasedla je otoka Oesel in Dagö, ki ležita pred Riškim zalivom v Vzhodnem morju. V zalivu Sölamund (med otokoma Dagö in Oesel) se je 14. t. m. vršila pomorska bitka med nemškimi in ruskimi ladjami. Rusko poročilo pravi, da sta se potopila ruski torpedni čoln »Grom« in topničarka »Neord«, istotako sta se baje na nemški strani potopili dve bojni ladji. Ko je dobila ruska mornarica pomoč, je nemško brodovje zbežalo. — Na ruski fronti med Vzhodnim in Črnim morjem nič posebnega — Na francoskem bojišču, posebno v Flandriji je dosegel sovražnik zadnji teden precejšnje uspehe. Nemci so se na angleškem delu bojišča morali umakniti za 10 km. — Na ostalih bojiščih položaj nespremenjen.

Rasne politične vesti.

V torkovi seji državne zbornice je bilo na dnevnem poročilo odseka za begunce o znanih dogodkih v taborišču za begunce v Vagni, o katerih smo že poročali. O razmerah v Vagni je govoril notranji minister grof Togenburg ter povdarjal, da upravnih uradnikov v taborišču ne zadane nobena krivda. Poslanec dr. Laginja je podal izjavo, da se strinja s predlogi, kakor jih je sklenil odsek za begunce, nakar so bili tudi z večino glasov sprejeti. Več poslancev je vložilo nujno interpelacijo o vzroku zakaj je špeh in meso, ki se uvaža iz Ogrskega v naše dežele, tako neprimerno drago. Vzroke ter druginje je pojasnjeval minister za ljudsko prehrano pl. Höfer ter rekel, da so na Ogrskem nastavljene najvišje cene; in sicer 5—6 K zive teže pri govedu in tudi pri svinjah, toda za te najvišje cene na Ogrskem ne moremo dobiti ne špeha in tudi ne svinjskega mesa; če hočemo torej dobiti špeh in meso iz Ogrske, moramo plačati neprimerno visoke cene. O predmetu je še govorilo več poslancev. Zbornici je predložil ministrski predsednik zakonski načrt glede delokroga nanovo ustanovljenega ministrstva za socialno oskrbo. Finančni minister je pa osrečil državno zbornico z zakonskim predlogom ali načrtom o novem davku na sadjevec in na vina. Finančni minister predlaga, da se naloži na hektoliter sadjevca 8 K davka, na hektoliter vinskega mošta ali vina pa 32 K. Sadjevec, vino in mošt, kolikor se ga potrebuje za domačo rabo, bi pa naj bil davka prost. Novi državni davek na vino bi naj stopil v veljavo že s 1. januarjem prihodnjega leta ter bo državi baje nosil 105 milijonov. Ko je se vložil poslanec dr. Benkovič predlog glede prehudega rekviriranja slame in sena na Štajerskem, je bila torkova seja zaključena.

V finančnem odseku je vložil nemški poslanec dr. Steinwender predlog za zvišanje nekaterih davkov. Na vprašanje poslancev glede odpusta črnovojnikov, rojenih v letih 1865 in 1866, je odgovoril dohobranski minister, da so dobila vojaška

poveljstva ukaz skrbeti zato, da se črnovojniki imenovanih letnikov kakor hitro mogoče izpustijo iz črnovojniške službe.

V proračunskem odseku je bil z večino glasov sprejet začasni državni proračun za dobo šest mesecev. Vladi se je namreč posrečilo pridobiti na svojo stran Poljake, katerim je morala dati več obljub: o pripravnem času zopet nevojaškega cesarskega namestnika; Galiciji se prizna nekaj vojno-dajatvenih olajšav; glede plačila škod, povzročenih po vojni, je pa vlada baje obljubila Galiciji 800 milijonov kron. To je že nekaj, kar je potolažilo zlasti poljske plemenitaše.

Jugoslovani pri Seidlerju. Poslanca dr. Korošec in dr. Laginja sta bila dne 16. oktobra v imenu Jugoslovanskega kluba pri ministrskem predsedniku dr. Seidlerju in sta izjavila, da klub vstraja pri svojem opozicijskem stališču napram vladi, ker vlada ni nič storila, kar bi moglo spreminiti klubovo stališče.

Nemški Nacionalverband, v katerem so bile združene vse nemške liberalne stranke, je v razsulu. Najprvo so iz njega izstopili nemški radikalci, ta zgled je slabo vplival na nemške agrarce. Posledica pa je bila, da je načelnik Nationalverbanda, poslanec Dobernik dne 12. oktobra odstopil. Kakor je bilo pričakovati, so se sedaj vsi ti nemški bratci zopet našli pri drugače pogrnjeni mizi, dali bodo svoji zvezi drugo ime, nekoliko predrugačili svoja pravila in izvolili novo predsedstvo sicer bo pa menda ostalo vse pri starem.

Rusko-Poljska, to je od Avstrije in Nemčije zasedeni deli, je dobila vladarsko svetovalstvo, ki bo v bodoče vodilo vladne posle Rusko-Poljske in ki je sestavljeno iz treh mož. Naš cesar je dne 14. oktobra ob stoletnici smrti velikega poljskega narodnega junaka Kosciuszka sporazumno z nemškim cesarjem imenoval v ta vladarski svet sledeče tri može in sicer: varšavskega nadškofa pl. Kakovski, varšavskega mestnega predsednika kneza Lubomirski in veleposestnika pl. Ostrovski.

V bolgarskem sobranju je ministrski predsednik Radoslavov prečital prestolni govor carja Ferdinanda, v katerem omenja, da se je tudi Bolgarija sporazumno z zaveznicami podvizala odgovoriti na plemeniti mirovni poziv sv. Očeta, toda četverosporazumne države so odklonile mirovno ponudbo in so torej samo one odgovorne pred Bogom in ljudmi za nadaljevanje vojske. V prestolnem govoru še nadalje naznanja, da namerava bolgarska vlada izpopolniti vseučilišče v Sofiji z ustanovitvijo medicinskega oddelka.

Tedenske novice.

Oporoka dr. Kreka. Tržaška »Edinost« imenuje rajnega dr. Kreka slovenskega Strossmajerja. Poročevalcu »Edinosti« je rekel dr. Krek ob slovesu sledeče besede, ki zvenijo kot oporoka: »Po več domovini, naj ne obupuje, naj ne omaga! Naša ideja, misel našega združenja zmaga vkljub vsemu in proti vsemu, ker mora zmagati! Ni je moči, ki bi zaustavila pot temu razvoju! Vi vsi, ki ste ostali doma, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse srce posvečali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje! To boji vaš cilj, to vsebina vašega življenja in Bog vas blagoslovi!«

Slovenski junaki odgovarjajo. Desetnik Anton Teržan od 87. pešpolka nam piše: Nam vojakom na fronti se »Štajerc« vsiljuje številko za številko. Ko pregledamo v »Štajercu« st. 7 dne 16. septembra uvodni članek »Blazna politika«, smo bili vsi mnenja, da je edino taka politika naših voditeljev, ki se »Štajercu« ne dopade pravilna in da ni ta politika, ampak le Štajerc blažen, ker hoče očrniti one, ki zahtevajo za naš jugoslovanski narod ujedinenje pod habsburško krono. Pregledali smo »Štajerčeve« nesramne župe tudi dalje ter našli, da se mu je zelo zameril naš slovenski junak Janko Mlaker, ker je hvalil v »Slov. Gospodarju« jugoslovansko politiko in je celo zaklical dr. Korošču »Slava!« Ne bomo odgovarjali namesto Mlakarja, kajti to bo opravil gotovo sam, toda radi bi poznali one »stotise« vojakov pri 87. pešp., ki se strinjajo s Štajerčevi nazori. Imamo res par to-

varišev, ki so pristni Nemci, in sicer iz Gornje Avstrijskega, toda če govoriš z njimi, tes tudi od njih spoznal, da so vse drugo prej, kot Štajerčevih nazorov. Končno pa naj bo tebi »Štajerc« povedano, da se mi ne čutimo samo kot Štajerce in Avstrijce, ampak tudi kot Jugoslovane, ki prehavamo svojo kri za Avstrijo in našega svitlega cesarja ter našo narodno svobodo. Tudi mi kličemo našim prvoboriteljem za naše narodne pravice: Slava! Vojski 87. pešp. II. stotnije.

Nemci in nemškutarji nam privoščijo samo suženjstvo. Zaveden vojak-mladenič nam piše s severnega bojišča: Razburjenja naših nemškutarjev in ptujskih Nemcev vsled strahu pred uresničenjem upravičenih zahtev od tujcev tlačnih Slovencev po samostojnosti, ki bi nas oprostila nemškega jarma, smo se nadjali. Ne čudimo se, da nam ne privoščijo svobode, saj nam se, čeravno nam vedno sveto zatrjujejo svojo pravičnost in ljubezen napram slovenskemu ljudstvu, niso nikdar privoščili drugega kot suženjstvo, imeli niso za nas drugega kot obrekovanje in nesramna sumničenja. Dogodki ob mobilizaciji 1. 1914 nam to jasno kažejo. Nas so dolžili veleizdaje in povzročili, da so naši najboljši možje imeli velike sitnosti — gotovo iz »ljubezni« do našega naroda. Toda takomenovani srbofilni in rusofili so se nemudoma na poziv našega vrhovnega poveljnika odzvali in šli proti kateremukoli sovražniku, niso vprašali, je-li Srb ali Rus, medtem ko so najzvestejši pristaši »Štajerca« naenkrat dobili eden »revmatiš«, da sam neve kako, drugi pa »srčno napako« itd. Rad verjamem, da je srčna napaka, kot jo imajo Nemci in nemškutarji nevarna in taki tudi niso za vojsko, ker zajec ima vsak tako srčno napako, ampak, če ste doma, držite jezike za zobmi. To vam pravimo mi, ki stojimo dan za dnem za domovino v smrtnih nevarnostih. Mi, ki branimo dom pred zunanji sovražniki, ga bomo branili do zadnjega dihleja tudi pred vami farizeji. Našim vrlim narodnim voditeljem pa naše priznanje. Bog z nami in sreča junaska! Štefan Faleš iz Slivnice pri Mariboru v imenu mnogo drugih.

Kako mislijo naši junaki o nameravani jugoslovanski državi. Iz bojnega polja se nam piše: V imenu vseh Slovanov pri našem topniškemu polku pošiljam goreče pozdrave vsem voditeljem združenja Jugoslovancev. Znano nam je, kako bi se rad srdil ptujski »Štajerc« proti vašemu castipolnemu prizadevanju za združitev Jugoslovancev. Celotukaj nam se vsiljuje ta hujskač, kakor zbežni zajc izpod grmičja. Seveda je povsod odvrnjen, zakaj mi vojaki smo trdi in ponosni na jezik naše ljube slovenske matere. Stojimo že skoro tri in pol leta na bojnem polju za svobodo in enakopravnost vseh narodov. Borimo se za cesarja in našo ljubo Avstrijo. Siloviti sovražni ogenj nas ni razmajal, še manj nas bo pa ptujski »Štajerc« preplašil z besedo »veleizdajalci«. Obžalovati moramo, da nas ravno tisti imenujejo »veleizdajalce«, kateri v ptujskih kavarnah in šnopsarnah posedajo in Bogu čas kradejo. Že približno tri in pol leta delujemo in se vojskujemo, da besni sovražnik ne vdre v monarhijo, a za zahvalo nas Nemci in štajerčijanci imenujejo veleizdajalce. Sicer pa nas ptujski »Štajerc« lahko imenuje veleizdajalce, nas to nič ne vznemirja, ker nimamo kosmate vesti, kakor nemškutarji. Z vso navdušenostjo zakličemo: naprej, dokler ne dosežemo svobode in ujedinenja Jugoslovancev pod habsburško krono presvitlega cesarja Karla. Živela avstrijska Jugoslavija! — V imenu tovarišev Jožef Cerjak, topniški polk št. 6, polbaterija št. 4, bojna pošta št. 386.

Uradno nemškutarjenje na mariborskem okrajnem glavarstvu. Iz mariborske okolice se nam piše: Ob priliki pregledovanja posameznih gospodarskih listov je imel marsikateri posestnik priložnost do dna srca se zgražati nad nevednostjo nemškega uradništva, ki je slovenske kraje in imena spaciilo do nepoznanja. Kdo naj se ne smeji, če bere: Schunkoverch, nad sredmi recki, Voudschi Repp, Vantschia Jama! Domača (vulgo) imena v nemškem kožuho so: Reppnigg, Poscharnigg, Maschegg! (Maček), Prapartnigg, Trintsche (Tinče), Daboy (Dobaj), Karauschetz (!), Serschen (zakaj ne Sehrschön?) itd. Vrhunec vse učenosti je pa pri imenu — Tepéh — razlil uradnik na papir. Najbrž je imel slabe oči, da je izpustil kovčnico ehter zapisal kratko, pa nemško besedico »Tepp«. Nehote se vprašamo: Kdo ostane pri vsem tem »Tepp«? Odgovora ne najdemo težko. Mimogrede bodi tudi omenjeno, da je skoro polovica podat-